

Учителем школа стоїть
ІВАН ФРАНКО

часопис Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

14 грудня день видався напрочуд сонячний. Немовби сама природа нагадувала усім, що минає сорок днів відходу у Вічність Людини, Громадянина, Прекрасного сім'янина, Люблячого батька, Ректора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Валерія Григоровича Скотного.

Немовби сама природа не бажала змиритися з тим, що Його уже більше не буде серед нас. А скільки було ще планів, задумів!

Вечір пам'яті розпочався зі вступного слова настоятеля церкви святого Андрія Первозванного о. Михайла Бачинського, який сказав, що Бог Авраама, Ісаака і Якова – Бог живих, а не мертвих, наголосив, що світлої пам'яті ректор Валерій Скотний відійшовши у Божі засвіти, просто перейшов у інший вимір, іншу реальність. Валерій Григорович насправді житиме у пам'яті тих, кого Він любив, тих, ким дорожив, тих, хто Його знав і поважав. Справді, ректор знову зібрав усіх нас в актовій залі головного корпусу, коридорами якого Він донедавна ходив.

Ведучий вечора – директор Інституту франкознавства Євген Вікторович Пшеничний, зазначив, що день, коли відійшов з життя ректор, був чудовий, сонячний, сповнений краси золотой осені, яка радувала око красою барв.

Проректор з науково-педагогічної роботи Юрій Львович Кишакевич зокрема зазначив, що наш ректор народився у звичайному, але прекрасному, як сама українська природа, селі Ситківці на Вінниччині. Закінчив із золотою медаллю школу, деякий час працював. Пізніше – служба у рядах Військово-морського флоту, а з 1 вересня 1973 р. – навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, який закінчив у 1978 р. з відзнакою. Уже тоді був відмінником навчання, головою студради. Так формувалася майбутній лідер. Від 1978 р. – у Дрогобичі, де у тойшньому педінституті пройшов шлях від асистента кафедри філософії до професора, завкафедри, академіка, ректора. Обрання В.Скотного рек-

Які минають люди неповторні...

тором було результатом його активної життєвої позиції і лідерських якостей.

Далі – виступ о.Івана, який був коло ректора в останні хвилини життя і уділив йому тайну Святої сповіді. Отець Іван акцентував, що у ректора було життєве кредо – любити людей і жити для них.

Слова пам'яті про Валерія Григоровича вголосив його близький друг – міський голова Дрогобича Олексій Васильович Радзівський, який сказав, що з Валерієм Скотним його поєднувала довголітня дружба, що у нього було насамперед почуття обов'язку, відповідальності та глибокий аристократизм.

Виступи промовців час від часу чергувалися з музичними композиціями (пісня «Молюсь» у виконанні сестер Дицьо, пісня «Яворина», яку виконав чоловічий квартет «Підгір'яни»). Кожна пісня на музику М.Скорика і вірші

Л.Костенко немовби віддзеркалювала присутність у залі ректора – не лише як керівника, а й як людини, котра любила своїх найдорожчих – сім'ю, Дрогобич, у якому прожила довгі роки.

Зворушливими були виступи приятелів Валерія Григоровича – Миколи Васильовича Михальченка та Леоніда Володимировича Охрімченка, начальника відділу освіти Самбірської райдержадміністрації, який зазначив, що ректор був великим життєлюбом, завдяки йому Самбір став осередком студентського життя.

Далі слово взяв земляк, друг, побратим – філософ зі Львова Володимир Петрович Мельник, декан філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, який сказав, що Валерій Григорович завжди гордився своїм університетом, своїм колективом, що його обличчя світилося від радості, коли у Франковому університеті відкривалася нова спеціальність, захищалася нова дисертація. Це був подвижник, який усе життя жив для людей.

Ведуча Марія Степанівна Стецик (доцент кафедри української мови) в білкі в душі промовила: «Як страшно, як повільно і навіки, ані зойкнувши, ні сказавши, йдуть на той світ наші батьки!» Сьогодні найважче знайти слова розради для рідних нашого ректора – його дружини Надії Володимирівни, дочки Олени, сина Павла, улюблених внучок Валерії та Катрусі.

Як неповторно і як зворушливо-трагічно звучала пісня «Отчий дім» у виконанні бандуристок О.Бобечко і Н.Цехмаєстер! Як проникливо відгукувалися у серцях присутніх слова ведучої про те, що найрідніша людина, чоловік, люблячий батько і дідусь ніколи не обзветься...

Насамкінець прозвучала музична композиція у виконанні Лілії Кобильник «Чоловіче мій», у якій лунає невимовний біль втрати, біль скорботи...

Виступ о. Олега Кекоша (університетського капелана, голови Комісії у справах молоді) завершив вечір пам'яті ректора.

Розходилися усі схвилювані, зі слезами на очах...

Не помилюся, коли скажу, що такі люди, як наш ректор, залишають частинку себе у наших душах, наших серцях.

М.Зубрицький,
працівник Інституту франкознавства
ДДПУ імені І.Франка

ЛЮДИНА ЄВРОПЕЙСЬКОГО МАСШТАБУ

Цінність життя окремої людини визначається тим змістом, яким вона його наповнює. Для Валерія Григоровича інститут потім університет, всі клопоти, проблеми, радості та перемоги, пов'язані з ним, стали Його щоденною справою. Кілька десятків років поспіль він щоранку поспішав до нього, спочатку як асистент, викладач, доцент а пізніше і як ректор.

Ми сьогодні багато говоримо про європейський вибір, інтеграцію в Європу, європейські стандарти, цінності, незважаючи на те, що народ наш з покон віків живе в Європі, і побачити європейський ідеал можна зовсім поруч. Кращим втіленням дійсної європейської культури, людиною, як мінімум європейського масштабу, був Валерій Григорович.

Його наукові роботи завжди сучасні, актуальні, відкриті для полеміки, реально аргументовані, вражали системністю, організованістю, наполегливістю. Іноді дивуєшся, як одна людина могла поєднувати дослідження глобальних тем для науки, країни: аспекти формування особистості в навчально-виховному процесі, філософських засад людинознавства в контексті освіти, екзистенційних вимірів університетської освіти та майбутнього учителя і в той же час бути настільки земною людиною, якій не чуже все людське. Будучи людиною знаною, шанованою не лише в Україні, а і далеко за її межами Вале-

рій Григорович був надзвичайно скромним, завжди уникав пафосних, галасливих, марнославних слів на свою адресу.

Організований, діловий, виважений. Завжди і для всіх відкритий у спілкуванні. Надзвичайно вимогливий до себе більше ніж до інших. Чіткий і точний у усьому. Його гострий розум гармонійно переплітався з м'якістю та ніжністю характеру, тонкою емоційністю.

Визначальними рисами характеру В.Скотного були людяність, доброзичливість, відповідальність за долю університету загалом і кожного його працівника зокрема. Валерій Григорович завжди був чуйним до людей, вмів співпереживати. Він дуже швидко покинув нас в значній мірі тому, що не вмів відмежуватися від «не своїх» проблем. Вони не могли бути для нього чужими, як і не існувало для нього чужого болю.

Не віряться. Не віряться, та й не хочеться вірити в те, що в коридорах університету більше ніколи не зустрінеш міцну постать з впевненою походою. Минуло лише сорок днів від дня Його смерті, а ми уже гостро відчуваємо Його відсутність, жаль за тим, що ніколи більше не почуємо найоме і таке важливе «Робіть, а я підтримаю». Поруч з ним було легко працювати всім, але в той же час і відповідально – це зобов'язувало.

Вічна Вам пам'ять, всіма шанований, Валерію Григоровичу.

Колектив
соціально-гуманітарного факультету

ПАМ'ЯТІ ВЕЛИКОЇ ЛЮДИНИ

П'ятого листопада цього року відійшов у вічність ректор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка, професор Валерій Григорович Скотний. Двадцять два роки Валерій Григорович був талановитим і поважаєм керівником педуніверситету. Його любили і шанували студенти, поважали викладачі та працівники університету. Валерій Григорович був першим серед усіх ректорів вищих державних навчальних закладів України, який офіційно уклав угоду з нашою Церквою про академічне душпастирство студентської молоді. Таким чином, з його легкої руки та доброї волі уже 10-й рік в Дрогобицькому державному педагогічному університеті функціонує і розвивається служіння священника-капелана. Щороку Валерій Григорович разом з капеланом та проректором Юрієм Львовичем Кишакевичем складали календарний план співпраці на навчальний рік. У цих планах традиційними є прощі викладачів і студентів до різних відпустових місць, конференції, реколекції, культурно-розважальні вечори, академії, благодійні заходи, літні табори «Сарепти», регулярні щотижневі зустрічі капелана зі студентами. На багатьох між-

УСЕ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ЛЮДЯМ...

Зроблене людиною за життя складається з матеріального та духовного; щось постає у речовій предметності, інше – у духовній. Іноді це матеріальне та духовне неподільні. Береш до рук підручник професора Валерія Григоровича Скотного «Філософія» – і з чим маєш справу? З матеріальною річчю? Так, адже це книга, паперовий видрук думок наставника, адресований студентам та аспірантам. Але духовний потенціал тих думок, що зродилися в душі автора і для подальшого читання зафіксовані на папері, має вимір не речовинний, він через матеріальні засоби проникає до душі читача, активізує її глибинні потенції і в результаті твориться нова реальність у мисленні та предметно-чуттєвій діяльності реципієнта. Так само з монографіями, численними статтями і тезами, які Валерій Григорович друкував особібно та у співтворстві з колегами. Його ретельне дослідження і проникнення у сутність раціонального та ірраціонального збагачує сучасну філософію новими аспектами процесу

«З ВАЛЕРІЄМ ГРИГОРОВИЧЕМ МЕНЕ ПОЄДНУВАЛА БАГАТОЛІТНЯ ДРУЖБА»

Звітку про смерть Валерія Григоровича Скотного я сприйняв з великим сумом. Коли у засвіти відходить людина, яку ти добре знав і дружиш з якою ти по-справжньому дорожив, обтяжує невимовний жаль за тим, що змінити уже нічого не можна. Здається, немовби вмирає частинка душі, бідніше твоя доля, позбавлена тепла, яким обдаровувала тебе ця людина... Незабганно вирвала його смерть із життєвого лету, залишивши вдовою дружину, позбавивши батьківської ласки дітей, дідусявої доброти онуків, надійної підтримки і поради – друзів та товаришів, керівної мудрості – колектив педуніверситету. З Валерієм Григоровичем мене поєднувала багатолітня дружба. Я високо цінував у цій непересічній особистості його глибоке почуття обов'язку та відповідальності, з якими він підходив до будь-якої справи. Валерія Григоровича завжди вирізняв високий аристократизм, поєднаний з простотою, добротою та щедрістю душі. Відкритий у спілкуванні, наполегливий та принциповий у реалізації своїх планів та задумів, Він був лідером від природи. Завдяки своєму інтелектуальному потенціалу вмів здобути глибоку повагу колективу, гуртувати навколо себе людей і об'єднувати їх на досягнення по-

епархіальних конференціях і семінарах капеланство академічної молоді нашої Єпархії було визнано взірцевою моделлю для інших Єпархій та вищих навчальних закладів.

Такими успіхами у розвитку академічного душпастирства нашої Церкви в ДДПУ ім. І.Франка ми завдячуємо ректору Валерію Скотному, який сприяв цьому особисто, а також через деканів усіх факультетів, викладачів і працівників університету. Валерій Григорович з пошаною ставився до священників, вислуховував їхні потреби і пропозиції та завжди намагався допомогти. У свою чергу священники різних конфесій виразили свою пошану до Ректора молитвами на прощальному похороні під проводом нашого Преосвященного Владика Ярослава Приріза (УГКЦ) та о. Михайла Бачинського (УАПЦ).

Комісія у справах молоді Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ та капелан університету висловлюють щирі співчуття родині покійного Валерія Григоровича та всьому колективу педуніверситету.

Вічна пам'ять і Царство Небесне ЦИЙ ДОБРИЙ ЛЮДИНИ!

О. Олег КЕКОШ,
голова Комісії у справах молоді,
студентський капелан

пізнання, а наукові праці розмаїтої проблематики поглиблюють ерудицію, допомагають інтелектуальному вдосконаленню та теоретичному збагаченню нашого сучасника.

Він сам багато працював у царині науки і завжди сприяв іншим у науковій діяльності. Значною була його допомога з публікаціями. У нас видаються фахові збірники з філософії, педагогіки, психології, історії, філології, через них багато викладачів та аспірантів і докторантів нашого університету проклали стежку до наукових ступенів і вчених звань.

Чи пам'ять є матеріальною сутністю? Це залежить від людини. Якщо пам'ять вичерпується словами, її практично нема. А коли вона виявляється у вчинках, у поведінці – ось тоді вона є і не потребує слів, бо в залишеному людям зберігається дух спадкодавця.

То ж пам'ятаймо Валерія Григоровича Скотного не на словах, а продовжуючи його починання, на гуманістичних засадах плакучи філософсько-освітнянську справу.

Т.Біленко,
професор, доктор філософських наук

ставленої мети. Як багато ще зміг би зробити Валерій Григорович для педуніверситету, для рідного міста, для України! Повний ентузіазму і завзяття, він жив своєю роботою, бажанням всюди і повсякчас бути корисним людям. Як досвідчений керівник він ніколи не зупинявся на досягнутому, завжди прагнув відмінних результатів. Саме завдяки Валерію Григоровичу Скотному педагогічний інститут було реорганізовано в університет, відкрито 6 нових факультетів, університет налагодив тісні зв'язки з науковими закладами Європи. Можна з упевненістю сказати, що за час, коли ректором був Валерій Скотний, університет вийшов на новий високий щабель, впевнено утвердивши європейську перспективу свого розвитку. Сумлінною працею Валерія Григоровича назавжди вписав своє ім'я в історію Дрогобича, у якому жив, працював, який прагнув бачити одним із сучасних європейських міст. Смерть передчасно зупинила його життєву мандрівку, проте він залишив добру пам'ять у своїх вчинках, справах, а основне – у людських серцях.

Нехай кожен з нас береже добру згадку про цю Велику людину. Хай життєвий шлях Валерія Григоровича Скотного буде для нас прикладом самовідданого служіння людям та Україні!

О. Радзівський,
міський голова Дрогобича

Які минають люди неповторні...

Валерій Скотний під час служби на Військово-Морському флоті (1967 – 1970 рр.)

Науковий семінар «Шульц – Гомбрович – Віткевич» в рамках I Міжнародного Фестивалю Бруно Шульца у Дрогобичі (12–18 липня 2004 р.)

Міністр освіти і науки України В. Кремень, заступник голови Львівської обл. держ. адміністрації І. Держко, міський голова м. Самбір М. Кім та Валерій і Надія Скотні під час зустрічі у Дрогобицькому педуніверситеті (2001 р.)

Ректор Люблінського католицького університету кс. проф. док. габ. Анджей Шостек та Валерій Скотний (Польща 2002 р.)

Валерій та Надія Скотні з онуками (2007 р.)

Присвоєння В. Скотному Почесного звання «Доктор Honoris Causa» Жешувського університету (Польща 2006 р.)

«Дідуся, подай-но мені ту папку!» (2004 р.)

В. Скотний з онуками Валерією та Катрусєю (вересень 2007 р.)

В. Скотний на святкуванні 40-річчя закінчення Ситковецької школи у колі однокласників (2006 р.)

Посвята у студенти. (31.08.2011 р.)

ІДЕЇ, ЯКІ ВИПЕРЕДЖАЛИ ЧАС

Майже третина більш ніж сорокарічної історії Дрогобицького державного педагогічного університету пов'язана з ім'ям Валерія Скотного. Людини непересічної, сильною волею, вимогливою до інших, а ще більше до себе, керівника, який умів не тільки берегти традицію, але й дивитися у майбутнє. Період його ректорства припав на час становлення української державності усіма її атрибутами та інституціями – державне управління, зовнішня політика, система безпеки, економіка і, що не менш важливо, національна школа. Школа, яка б могла підготувати своїх випускників до життя у демократичному, громадянському суспільстві без різного роду фобій.

Готових зразків побудови такої школи, в умовах незалежності, не існувало, адже історичний досвід педагогів минулого міг тільки у незначній мірі компенсувати теоретичні і емпіричні виклики, які поставали перед вітчизняною наукою у новітні часи.

Тому ДДПУ ім. І.Франка став чи не першим вищим навчальним закладом в Україні, який почав не тільки розробляти, але й реалізовувати у педагогічній практиці концептуальні ідеї національної школи в Україні (О. Вишневецький, Д.Луцик та ін.). На зламі ХХ та ХХІ століть про ДДПУ ім. І.Франка і його здобутки вже знала вся педагогічна спільнота в Україні. Очевидно, що це могло статися тільки в установі, де ректору не байдужа доля майбутнього покоління України.

Період перших років незалежності, це не тільки демократизація суспільних процесів, лібералізація економічних відносин, політичне протистояння, але й період економічної кризи, намагання внести сум'яття у міжнародні стосунки в Україні.

У ДДПУ ім. І.Франка завжди навчалось багато студентів з інших полінаціональних

ЛЮДИНА – НАЙВИЩЕ ЗВАННЯ!

Незаперечна істина: вік людини визначається не прожитими роками, а подіями, вмістеними у них. 64 роки Валерія Скотного вмістили стільки подій, справ, досягнень, що їх варто помножити принаймні на три. Нові факультети, кафедри, спеціальності, навчальні плани, корпуси, зміна статусу навчального закладу, широкі міжнародні зв'язки, резонансні наукові конференції... Зрештою, усе перелічене і багато іншого, що встиг започаткувати і втілити наш ректор, – уже навично вписане в історію Франкового університету. Без перебільшення, його діяльність як науковця, інтелектуала і гуманіста, людини, все життя якої було віддано Україні та реалізації української національної ідеї, була надзвичайно потужною і масштабною, і вона, безсумнівно, буде проаналізована, оцінена однодумцями-філософами, істориками, суспільствознавцями. Про свого ректора і вчителя з любов'ю й повагою згадуватимуть сотні, ні, тисячі випускників Дрогобицького педагогічного. Мені ж хотілося б сказати про інше...

Не знаю, чи любив Валерій Григорович поезію Василя Симоненка, але, читаючи у поета рядки

*«Ти знаєси, що ти – людина?
Ти знаєси про це, чи ні?
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні.»*

згадую його улюблений вислів "Головне – бути людиною". Прості, зрозумілі, навіть буденні слова, але скільки у них глибокого смислу, як часом неспросто і нелегко залишатися просто людиною. Йому самому мало не щодня доводилося робити вибір між небажаним, але вигідним злом, неправдою і бажаним, але не вигідним добром, чесністю,

областей: угорців, румунів, поляків. У 90-х роках минулого століття тут навчалися навіть діти української діаспори з Румунії. Але найбільше студентів з інших областей було із Закарпаття. Саме тут у період становлення України у перші роки незалежності було реанімовано ідею русинства (навіть під час перепису населення передбачалася графа «русин»), саме тут активно почали діяти ректорські агенції по вибору кращих учнів на навчання за кордон, саме тут було створено перший в Україні вищий навчальний заклад іноземної держави по підготовці вчителів (інститут ім.Ф.Ракоці, Берегове).

Дії ДДПУ ім. І.Франка, очолюваного В.Скотним, у цій ситуації виглядали абсолютно по-державницьки і по-людські – для того, щоб дати доступ до якісної вищої освіти учнями закарпатських шкіл (в той час на Закарпатті існував тільки один ВНЗ державної форми власності Ужгородський державний університет) було прийнято рішення створити у Хусті НКЦ ДДПУ ім. І.Франка з підготовчим відділенням. Основними спеціальностями, по яких почали тут готувати вчителів, були «українська мова» й «початкове навчання». Згодом у м. Берегове було відкрито і факультет фізичного виховання ДДПУ ім. І.Франка. Ці підрозділи ДДПУ ім.І.Франка зробили для українізації краю більше, ніж це зробила регіональна влада за часів СРСР (Закарпаття приєднано у 1946р.).

Більше тисячі випускників ДДПУ ім. І.Франка, отримавши професію вчителя української мови, вчителя початкового навчання працюють сьогодні в усіх школах Закарпаття й, очевидно, завжди пам'ятають і будуть пам'ятати того, завдяки кому це стало можливо – Скотного Валерія Григоровича.

В.Кемінь, професор,
декан ф-ту романо-германської філології

справедливістю. Був по-людському абсолютно відкритою, талановитою й моральною особистістю і такими ж хотів бачити людей навколо себе. Міг "закрити" очі на незначний промах у роботі, міг пробачити неовб'язковість, недисциплінованість підлеглих, міг не зауважити невиконаної обіцянки, але не міг пробачити підлості, підступності, зради... Йому самому, ой як нелегко, давалися деякі рішення, неспросто було у "високих" кабінетах усупереч "загальноприйнятими" нормам і положенням наполегливо і послідовно відстоювати інтереси колективу. І тут знову спадають на думку віршовані рядки Василя Симоненка:

*«Люди всі по-своєму уперті,
Народившись, помирає кожна,
А живуть століття після смерті
Ті, що роблять те, чого "не можна".»*

Так, на жаль, люди вічно не живуть... Але дехто отримує від Бога шанс пожити трохи довше у своїх книжках, учнях, послідовниках. Професор Валерій Скотний був одним із таких щасливчиків долі. Аура людяності, поцінування ініціативи і справжньої творчої праці, витворена ним у стінах Дрогобицького державного педагогічного, який став першим і останнім місцем його праці, ще довгі роки нагадуватимуть усім, хто тут працюватиме чи навчатиметься, про ЛЮДИНУ, ФІЛОСОФА, ПЕДАГОГА, ГРОМАДЯНИНА, що кожен день наполегливо і послідовно, власним прикладом сумлінності, творчості, небайдужості, неординарності писав ваговиті сторінки історії нашого університету, вчив студентів і співробітників дівочої любові до нього, вираженої не у словах, а в конкретних вчинках, ділах, здобутках.

І. Невмержицька,
начальник редакційно-видавничого відділу

ОСВЯЧЕННЯ ДУХОВНОЇ СВІТЛИЦІ

Господь Бог і справді величний і незбагнений, і всі діла Його дивні. Можливо, не випадково Він збирає зовсім незнайомих людей у місці, де потрібні молитви і духовні науки, щоб наслідувати Його і у всьому прагнути до скарлатності.

31 жовтня цього року у приміщенні гуртожитку №1 ДДПУ ім. І. Франка відбулося освячення духовної світлиці для студентів. Очолив спільну молитву університетський капелан о. Олег Кекош (Голова Комісії у справах молоді). Допомогали отцю брати з Дрогобицької духовної семінарії Тарас Зубко та Іван Герасимлюк. На завершення освячення о. Олег звернувся з пастирським словом до студентів і звернув особливу увагу на те, що «...все, що робите з Богом, є вічне, довготривале, бо без Його допомоги нічого не може довго існувати. Воно розвалюється... Тож дякую за вашу участь у молитві, за все, що ви робите в ім'я Отця... Нехай Господь Бог вислухає і прийме

всі ваші прохання і наміри, з якими ви звертаєтесь до Нього в молитвах...».

Це ще раз підтверджує наявність тісної співпраці між Церквою та Дрогобицьким державним педагогічним університетом, яка у 2008 році була визнана на семінарі академічного душпастирства університетських капеланів у м. Львові найкращим зразком та моделлю для офіційної і реальної співпраці.

Попри святкування всіх великих празників церковного року студенти не забувають і про

студентське віче, присвячене пам'яті жертв голодомору.

До молоді звернулися о.Олег Кекош, голова Комісії у справах молоді, капелан університету, Тарас Іванович Метик, секретар міської ради, Юрій Львович Кишакевич, виконуючий обов'язки ректора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Леонід Володимирович, декан історичного факультету Тимошенко та Іван Херувич.

Звучали музичні композиції у виконанні учениці ЗОШ№16 Марії Ткач та студентки педагогічного факультету Інни Васильчук. Ведучим заходу був заступник голови профкому студентів Зеновій Квасний.

Близько 200 студентів та викладачів були присутні на цьому дійстві. Віче розпочалося з викладення великого хреста лампадками, які запаленими, несли усю процесію. Активність студентів привернула увагу і звичайних перехожих, які також підтримали ініціативу молоді.

Висловлюємо щирі слова вдячності за активність та допомогу, і просимо пам'ятайте: все минає, і добре, й погане. Але ми не маємо права забути ті страші для кожного народу і кожної родини часи. Бо немає в нації майбутнього, якщо вона не пам'ятає свого минулого.

М.Костів,

студентка біологічного факультету

пада по 2 грудня. Під керівництвом викладачів кафедри культурології та українознавства М.Сидора, Ж.Ясеницької та Г.Савчин студенти спеціальності «Образотворче мистецтво» підготували тематичні роботи та оформили експозицію виставки. Чорна фарба лягає на білий аркуш, як тисячі померлих людей на білий сніг, червоний колір, наче краплини крові, підсилюють зміст зображення. Тематична картина – це образ, композиція, власне розуміння і бачення трагедії голодомору. Автори робіт передали лінією та кольором біль і жах трагедії українського народу. Створюючи тематичні композиції, студенти прониклися сумом і скорботою. Кожна робота передає бачення і розуміння страшного лиха.

На виставці представлені роботи студентів II – V курсів. Кожна робота відображає весь жах страшного лиха, яке пережив наш народ у 1932 – 1933 роках. Серед кращих робіт відзначено тематичні композиції І.Ниски, О.Савшиак, Х.Решітнич (гр. ПОО–32), В.Феннич (гр. ПОО–22), О.Мицак, М.Мариній та О.Ісупової (ПОО–42). За це їм щира подяка.

О.Савшиак,

студентка гр. ПОО–32 ДДПУ ім. І.Франка

свій духовний розвиток у післясвятковий час. Тому щопонеділка у цій світлиці збираємось разом з вищезгаданими братами, а також ліцеїстами Дрогобицького державного педагогічного ліцею та братами Андрієм Мельничуком та Андрієм Бунем, активно обговорюючи Слово Боже, яке лікує душу і серце, допомагає долати життєві труднощі, щоб вести духовне життя, яке може стати прикладом для інших. Брати проводять за допомогою різноманітних способів і методів цікаві ігри, які зближують і допомагають відчутти себе однією великою гуртожитською спільнотою. Є у нас і скринька для запитань та пропозицій для братів-семінаристів і о. Олега. Бракує слів, щоб висловити подяку о. Олегу та всім, хто робить перебування в світлиці змістовним та веселим. А ще дякую Господу Богу за всі надані ласки, які допомагають зростати і жити у вірі. Адже кожен з нас покликаний бути добрим, достойним і вірним християнином. Сповняймо ж старання це покликання!

Л.Левицька,

студентка історичного ф-ту ДДПУ ім. І.Франка

МЕГАПРОЕКТ З ДРОГОБИЧА

Побачив світ 1-том 10-ти томного видання «Вибраних творів» Дмитра Донцова.

Дрогобицький Науково-ідеологічний центр ім. Д.Донцова (керівник Олег Баган) розпочав велике видання свого патрона – видатного українського політичного мислителя, культуролога, літературного критика. До 1-го тому, який упорядкував, зредагував, доповнив передмовою і коментарями доцент кафедри української літератури і теорії літератури О.Баган, увійшла політична аналітика раннього періоду творчості – 1912 – 1918 рр. Це був період складної еволюції Д.Донцова від соціалізму до консерватизму, період цікавих повчальних для сучасників ідейних пошуків.

За словами Олега Багана, це видання передусім спрямоване на публікацію непередрукованих творів Д.Донцова (у 1-му томі таких 90 відсотків). Багато з цих публікацій матимуть сенсаційне історико-наукове звучання. Наприклад, брошура «З приводу однієї ересі» (1914) докладно описує суперечки в таборі українських соціалістів; праця «Енгельс, Маркс і Лассаль про «неісторичні нації» (1914) відкриває не прогнозовані моменти у націології класиків марксизму. Велика група статей присвячена аналізові геополітичної ситуації навколо тодішньої України, інша група – проблемам розвитку Російської імперії, про яку Д.Донцов застерігав як про загрозу європейській цивілізації; третя група статей присвячена аналізу моральних та ідеологічних недомогань українського національного руху, який перебував тоді, за словами самого Д.Донцова, «між Сциллою залежності від чужої (російської) культури і Харібдою провінціалізму».

З матеріалів книги Д.Донцов постає блискучим публіцистом, майстром ідейних полемік, стратегічним політиком, великим ерудитом і глибоким прочувальником історичних українських проблем. Уже підготовлено й 2-й том: «Культурологічна та історіософська есеїстика (1911-1938 рр.)», до якого також увійдуть праці на 90 відсотків не відомі сучасникам.

І.Марочканич,

аспірант кафедри української літератури та теорії літератури

СВЯТО МАТЕМАТИЧНОЇ НАУКИ НА ФІЗМАТІ

Нещодавно в стінах Інституту фізики, математики та інформатики відбулася міжнародна математична конференція ім. В.Я.Скоробогатка. Вона продовжила цикл восьми попередніх конференцій, започаткованих 1987 року професором В.Я.Скоробогатком (ім'я якого носять, починаючи із сьомої, ці конференції) і академіком А.О.Дородніциним під назвою «Нові підходи до розв'язування диференціальних рівнянь». Традиційно не тільки господарем цих конференцій, які проходять кожних три роки, а й активним співорганізатором є ДДПУ ім. І.Франка, зокрема кафедра математики та методики викладання математики та кафедра математичного аналізу.

На цьогорічну конференцію було подано тези 233 доповідей 342 вчених із 12 країн світу (Австрія, Білорусь, Італія, Німеччина, Польща, Російська Федерація, США, Туреччина, Україна, Франція, Швейцарія, Японія). Серед міст України були представлені: Львів, Київ, Дніпропетровськ, Донецьк, Харків, Одеса, Севастополь, Ніжин, Кам'янець-Подільський, Рівне, Луцьк, Чернівці, Івано-Франківськ, Тернопіль, Дрогобицьк. На жаль, не всі автори приїхали на конференцію, та це аж ніяк не применшило її масштабності та наукового рівня. Адже серед учасників було 2 академіки, 2 члени-кореспонденти НАН України, 62 доктори наук, 110 кандидатів наук, 46 аспірантів і 8 магістрів. Крім пленарних засідань, діяли 3 секції: «Звичайні диференціальні рівняння та інтегральні рівняння», «Рівняння з частинними похідними», «Теорія функцій, раціональні наближення, функціональний аналіз, теорія чисел та їх застосування» та міні-симпозіум «Обчислювальна математика та сучасні проблеми механіки, математичної і теоретичної фізики», на яких учасники конференції жваво обговорювали нові отримані результати. Зокрема, було зроблено 5 пленарних та 135 секційних доповідей. Здавалось, центр математичної науки перемістився на цей час у Дрогобицьк. Адже такої кількості відомих українських та зарубіжних математиків, а також і зовсім молодих науковців не часто доводиться бачити у стінах фізмату.

Цікавою була і культурна програма конференції. Особливо запам'яталися екскурсія «Місцями Івана Франка на Дрогобищині», товариська вечір, на якій учасники конференції змогли поспілкуватися у невимушеній атмосфері, і, звичайно ж, вечір української поезії та пісні, присвячений 155-й річниці від народження Івана Франка. Закінчилася конференція пішохідною екскурсією історичними місцями міста Дрогобицька, залишивши після себе багато вражень, роздумів та нових планів.

Л.Комарницька,

завідувач кафедри математики і методики викладання математики

ВИДАТНА МИСТЕЦЬКА ПОДІЯ ДРОГОБИЧЧИНИ

20 листопада 2011 року в приміщенні Львівського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Ю.Дрогобича відбувся бенефіс заслуженого працівника освіти України, завідувача кафедри народних музичних інструментів та вокалу ДДПУ ім. І.Франка, професора Корнелія Сятецького з нагоди 70-ліття від дня народження та 45-річчя творчої діяльності.

Понад 2,5 години маестро К.Сятецький співав і приймав вітання. У концерті, поряд з ювіляром, виступили народні артисти України – Іван Гамкало, Іван Юзюк, Ігор Кушплер, Мар'ян Шуневич, Михайло Ванівський, заслужений діяч мистецтв Микола Ластовецький, Микола Михаць, Олег Цигилик, Ігор Левенець, Степан Целюх, Микола Інатенко, заслужені працівники культури України Степан Дацюк, Петро Туряньський, Петро Гушоватий, заслужені діячі естрадного мистецтва Сергій Максимов та доцент Євгенія Шуневич, доценти Ірина Кліш та Юрій Чорний, соліст Львівського національного театру опери і балету ім. Соломії Крушельницької Юрій Трицецький, соліст Заслуженого Прикарпатського ансамблю пісні і танцю «Верховина» Ростислав Герилів, лауреат міжнародних конкурсів студентка музично-педагогічного факультету Мар'яна Мазур, студентська хорова капела «Гаудеамус», камерний ансамбль університету, оркестр театру, ансамбль народної музики «Барви Карпат» Дрогобицького музичного училища ім. В.Барвінського, хор «Галичина» Тернопільського музичного училища ім. Соломії Крушельницької, муніципальний чоловічий хор «Каменярі» (м.Стрий), чоловічий камерний хор «Боян Дрогобицький».

Ювіляра вітали видатні діячі культури і мистецтв із Києва, Львова, Тернополя, Дрогобицька, Стрия, а також заступник начальника управління культури Львівської облдержадміністрації заслужений працівник культури України, професор Юрій Корчинський, міський голова Дрогобицька Олексій Радзівський, голова науково-культурологічного товариства «Бойківщина» Л.Сікора, голова Дрогобицької організації НСК України В.Грабовський, директор Дрогобицького механіко-технологічного коледжу, кандидат історичних наук Л.Яким, надійшли вітальні адреси від художніх колективів та навчальних закладів із Києва, Луганська, Івано-Франківська, Львова, Чорткова. Завдяки ведучим С.Дицьо та Б.Пицу музичні номери ефектно перепліталися з вітаннями та інформацією про творчий шлях професора К.Сятецького, що перетворило бенефіс у яскраве видовище, яке із захопленням сприймала публіка. А високий рівень виконання артистів підніс ювілейний концерт до рівня значного мистецького явища.

Власна інформація

ТВОРЧИЙ ОБРІЙ БАЯННО-АКОРДЕОННОГО МИСТЕЦТВА МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Осінній сезон на ниві народно-інструментального мистецтва музично-педагогічного факультету розпочався гастрольним турне містами та обласними центрами України. Так, стартував мистецький проект кандидата педагогічних наук, доцента, члена-кореспондента МАНПО, заслуженого діяча естрадного мистецтва України Андрія Івановича Душного «Молода генерація Львівської баянної школи в контексті національного академічного народно-інструментального мистецтва». Водночас, на чолі із своїм викладачем у турне вирушила низка студентів, лауреатів Всеукраїнських та міжнародних конкурсів – Роман Стахнів, Віталій Мицак, Оксана Сергієнко та Яна Лензіон.

Наш творчий тандем провів певну низку концертів-лекцій на Львівщині (Дрогобицьк, Сколе), Вінниці (Вінницьке училище культури та мистецтв), Києві (Дитяча школа мистецтв №6), Житомирі (Житомирське музичне училище), Тернополі (Тернопільське музичне училище), Чорткові (Чортківське педагогічне училище). Дрогобицькі музиканти співпрацювали спільно із маестро Володимиром Зубицьким (Україна – Італія, який являється головою журі конкурсу «Perpetuum mobile»), з Оркестром народних інструментів ДШМ №6 м. Києва, переможцем конкурсу «Perpetuum mobile» баяністом Іваном Завадським (Житомир), кандидатом мистецтвознавства, заслуженим діячем естрадного мистецтва України, композитором Ярославом Олексієм (Львів).

Як підсумок гастрольних поїздок наших народників, стала перемога на міжнародному молодіжному фестивалі-конкурсі ім. І. Вимера «Золота троянда - 2011», який проходив у Львові із 21 – 26 листопада цього року. Так, у номінації «композиція та імпровізація» золоту медаль та диплом I-го ступеня здобув Р. Стахнів, у номінації «академічні виконавці» золоту медаль та диплом I-го ступеня здобула Оксана Сергієнко (баян), у номінації «виконавці естрадної музики» золоту медаль та диплом I-го ступеня здобув Віталій Мицак (баян), диплом II-го ступеня Юрій Ісевич (баян), у номінації «ансамблі народних інструментів» золоту медаль та диплом I-го ступеня здобув квартет народних інструментів у складі: Роман Стахнів (сопілка), Віталій Мицак (баян), Леся Олійник (бандура), Юрій Дякунчак (контрабас), у номінації «ансамблі баяністів-акордеоністів» золоту медаль та диплом I-го ступеня здобув дует: Роман Стахнів та Віталій Мицак, у номінації «інструментальні дуети» диплом II-го ступеня здобув дует: Яна Лензіон (фортепіано) та Роман Стахнів (акордеон).

Наголосимо, що ці студенти – вихованці класу доцента Андрія Івановича Душного, які неодноразово представляли наш університет.

Закінчення на стор. 6

ДО РІЧНИЦІ ГОЛОДОМОРУ

Глибока осінь 1932... Дуже щедро обдарувала селян цього року багата українська земля врожаєм зернових. Здавалось, можна відпочити, але ж у влади Радянського Союзу та у самого Сталіна інші плани. Прийшов час для сплати іноземних кредитів, а розпачувалася держава зерном. Запасів зерна, відведених для сплати, не вистачало, тому з усіх сільськогосподарських районів великої держави було запроваджено «натуральний штраф». Саме такі події згадувалися студентам нашого університету, коли вони йшли великою процесією містом.

24 листопада студентське самоврядування на чолі з Іваном Херувичем, головою студентського самоврядування організували

ЗАБРАЛИ ВСЕ: ОСТАННІЙ КОЛОС, ОСТАННЄ ЗЕРНО, ОСТАННЮ КРИХТУ... ЗАЛИШИЛИ ЛИШЕ ГОЛОД І СМЕРТЬ.

Ми, українці, нація, яка пережила найстрашнішу трагедію в історії людства – більшовицький голодомор. На педагогічному факультеті щорічно проводиться тематична виставка «Пам'яті жертв голодомору в Україні». Цього року виставка тривала з 26 листопада по 2 грудня.

ТВОРЧИЙ ОБРІЙ БАЯННО-АКОРДЕОННОГО МИСТЕЦТВА МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Закінчення. Початок на стор. 5

тет на різноманітних конкурсних змаганнях України, тим самим впевнено тримаючи позицію лідерів та щораз підтверджуючи високе звання «лауреата». Ще однією приємною новиною стала участь Андрія Івановича у Національному Відкритому конкурсі виконавців на народних інструментах «Рідні наспіви», який проходив у Донецьку із 3 по 6 листопада цього року за підтримки Гранду Президента для обдарованої молоді у якості члена журі та репрезентатора Львівської баянної школи в рамках круглого столу на даному мистецькому форумі. Зазначимо, Володарем Гранду є Артем Нижник, який являється членом журі та учасником низки концертів у рамках конкурсу «Regretium mobile», що вже у четверте відбувся на базі нашого університету.

Отже, вітаємо Андрія Івановича та його студентів із вагомими здобутками та пропагандою Дрогобицької школи на теренах України в контексті Українського академічного народно-інструментального мистецтва.

А. Боженський,
викладач кафедри народних
музичних інструментів та вокалу

РАЗОМ ДОЛАЄМО ГЕНДЕРНУ НЕРІВНІСТЬ

3 листопада 2011 року у стінах соціально-гуманітарного факультету ДДПУ ім. Івана Франка відбувся тренінг, присвячений темі гендерної рівності. Учасниками заходу стали працівники Самбірського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, студенти соціально-гуманітарного факультету та працівники органів місцевого самоврядування Самбора. Даний тренінг є частиною проекту, що виконується програмою розвитку ООН, під назвою «Програма рівних можливостей та прав жінок в Україні». У ролі тренерів виступили представники проекту, гості зі Львова, Л.Гук та Д. Кульчицька.

У ході тренінгу було доступно та цікаво розкрито цілу низку питань. Почавши від найпростішого – розмежування понять «гендер» та «стать» - тренери крок за кроком висвітлили питання ролей жінки та чоловіка у сім'ї, гендерного розподілу праці та основні прояви гендерної нерівності, зокрема у сфері політичних рішень.

Крім того, було порушено проблему забезпечення рівних прав та можливостей жінок в Україні. Шляхом вирішення проблеми нерівності між чоловіками і жінками було запропоновано гендерний аналіз, який передбачав би оцінку проблеми нерівності жінок і чоловіків.

За допомогою практичних вправ організаторам вдалося зацікавити аудиторію, вступити з нею у діалог і на кожне з цих питань знайти багато відповідей та точок зору. Самі ж учасники залишилися задоволеними і готові використовувати нові знання та навички у своїй професійній діяльності.

Н.Овчаренко та В. Цебрик,
студенти гр. СП-43
соціально-гуманітарного факультету

ІЗ ДОСВІДУ ПРОФОРІЕНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА БІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Питання обрання професії часто хвилює багатьох – і школярів, і батьків, і вчителів. Саме тому і форми профорієнтаційної роботи можуть бути різними, такими, щоб задовольнити усіх зацікавлених і допомогти випускникові обрати потрібну професію.

Неодноразово члени колективу біологічного факультету у цьому переконувалися. Так, нещодавно (26 грудня 2011 року) на біологічному Факультеті відбувся «День відкритих дверей». На зустріч із вступниками прийшли не лише науково-педагогічні працівники, а також і студентські активісти. Для гостей, майбутніх абітурієнтів була проведена екскурсія-знайомство із факультетом, навчальними кабінетами, лабораторіями. Одночасно актив студентського самоврядування представив інформацію про студентське життя та діяльність волонтерського центру «Паросток».

Зазначу, що на біологічному факультеті вже стало доброю традицією уже декілька років поспіль проводити учнівські олімпіади (II етап) із таких природничих дисциплін – біології, хімії, екології для школярів Дрогобицького району. І 2011 – 2012 н.р. – не виняток.

Олімпіада з екології першою відкрила цикл олімпіад, які проходять на базі біологічного факультету.

13 листопада на олімпіаді з екології взяли участь учні 9-их, 10-их класів з різних сіл Дрогобицького району.

Донедавна олімпіада з екології окремо не проходила, вона відбувалася у рамках олімпіади з екології. З 2010 року їх відокремили. Це дає можливість учням проявити свої здібності у галузі молоді і актуальної сьогоденні науки про довкілля.

Обов'язковою умовою участі в олімпіаді з екології є підготовка екологічного проекту. Кожен проект відображав якусь екологічну проблему нашого району. Їхня тематика була надзвичайно різноманітною і цікавою. Вона відображала актуальні аспекти сучасної екології та охорони навколишнього середовища. Зокрема, учнівські проекти були присвячені проблемам побутових відходів, збереження водойм, рослинного і тваринного світу, промислових зон, природо заповідних територій. Кращі проекти визначені шляхом конкурсного відбору будуть рекомендовані для представлення на обласній олімпіаді з екології.

Викладачі кафедри екології надають допомогу учням при підготовці екологічних проектів.

Цього року олімпіада з біології відбулась 20 листопада. У ній взяли участь кращі учні 8-11 класів середніх загальноосвітніх шкіл I-II та I-III ступенів Дрогобицького району.

Зазначаємо, що завдання для проведення учнівської олімпіади були розроблені Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України. Серед завдань тести відкритого і закритого типів, а також творчі завдання на

виявлення високого рівня знань старшокласників з біології.

На думку учителів біології, серед яких чимало випускників біологічного факультету, учнівська олімпіада відіграє важливу роль у навчально-виховному процесі як біологічного факультету, оскільки під час її проведення здійснюється профорієнтаційна робота. Такі навчальні заходи, на думку педагогів, підвищують інтерес до вивчення навчальних предметів, розвивають креативне мислення, допомагають реалізувати навчальні можливості, активізувати розумові здібності і формувати творчу активність.

За участю науково-педагогічних працівників кафедри хімії цього року 3 грудня також була проведена шкільна олімпіада з хімії, в якій взяли участь 109 учнів загальноосвітніх шкіл Дрогобицького району.

Олімпіадні завдання були цікавими, окремі з них випереджувального характеру, але цілком посильними для учнів відповідних класів.

Завідувач кафедри хімії – канд. техн. наук, доц. Л.Кропивницька та доценти, канд. хім. наук із досвідом педагогічної роботи доц. І.Брюховецька, доц. Г.Гвоздецька – спільно із вчителями шкіл взяли участь у засіданні «круглого столу», який провела зав. метод. кабінетом хімії та біології С.Павлюк. На засіданні обговорили перспективи співпраці кафедри хімії та методоб'єднання учителів хімії загальноосвітніх шкіл Дрогобицького району. Викладачі кафедри запропонували вчителям проводити на базі навчальних лабораторій показові лабораторні роботи, оскільки досвід проведення останніх на кафедрі вже є (у 2009-2010р.р. було проведено лабораторні роботи з учнями 8-9 класів ЗОСШ №2 і ЗОСШ №3 м. Трускавця та Доброгостівської ЗОСШ). Усі лабораторні роботи організовувалися студентами групи ХБ-44, які випробовували себе в ролі майбутніх педагогів. Також викладачі кафедри запросили вчителів на лабораторну роботу, яка в цей час проводилася зі студентами заочної форми навчання та ознайомили колег-педагогів із обладнанням наукових та навчальних хімічних лабораторій.

Вважаємо, що засідання «круглого столу» є результативним, оскільки викладачами кафедри хімії та вчителями шкіл було окреслено основні напрямки подальшої співпраці з метою закріплення зв'язків зі школами та підвищення зацікавленості учнів у вивченні хімії.

Олімпіадні роботи щороку перевіряються студентами V курсу нашого факультету, які слухають курс «Методика складання та розв'язування задач з хімії». Тому студенти мають змогу відразу використати на практиці отримані під час навчання теоретичні знання.

С. Волошанська,
канд. біол. наук, доцент
декан біологічного факультету

ТРАДИЦІЇ ВІДЕНСЬКОГО РІЗДВА

Авторитетні світові компанії щорічно оприлюднюють рейтинги найкращих міст світу за різними показниками політичного впливу, економічної активності, якості життя і рівня їх культурного значення. Так, недавно консалтингова компанія Mercer повідомила, що столиця Австрії Відень зберігає перше місце в списку найкращих міст щодо якості життя. Загалом рейтинг охоплює 140 міст світу. Основними критеріями, які використовуються для оцінки умов проживання, були стабільність (конфлікти і злочинність), охорона здоров'я (доступність приватної та державної медицини), культура та довкілля, освіта, а також інфраструктура.

Скажу із власного досвіду, якби довелось оцінювати міста світу за всіма разом взятими показниками, а головне – відчуття комфорт і безпеки бюргерського життя, громадський спокій і порядок в усіх куточках міста, водночас опинитися в розмаїтому спектрі культурних, архітектурних і мистецьких стилів, то Відень потрапив би безперечно у трійку світових лідерів.

Відень – столиця Габсбургів, чарівне, розкішне і монументальне місто, муза видатних композиторів та архітекторів. Його заслужено називають серцем Європи, він вражає своєю величчю і неповторним шармом. Вузькі середньовічні вулички, широкі імперські площі, вулиця Рінгштрассе, Ратуша, Парламент, Віденська опера, і звичайно, собор Святого Стефана, духовний символ австрійського народу – це лише мізерний перелік видатних пам'яток тисячолітньої австрійської історії.

Різдвяні ярмарки для Відня – така ж природна і невід'ємна річ, як і барокова чи готична архітектура. Віденську версію різдвяної країни, затишу й елегантну, можна спостерігати у всьому місті. Проте головний Різдвяний ярмарок (Christkindlmarkt) влаштовується на площі перед ратушею (Rathausplatz) з середини листопада до 24 грудня. На шість тижнів перед Різдвом велетенська площа перетворюється у різдвяну казку, в якій відчуваєш себе володарем чарівної скриньки, що відкриває безліч приємних несподіванок.

Історія Віденського різдвяного ярмарку сягає 1296 року, коли Альбрехт I звелів торговцям і ремісникам організувати так звану грудневий ярмарок (Dezembermarkt), аби забезпечити віденцям постачання текстильними і продуктовими виробами. Упродовж століть ярмарок удосконалювалася, змінювала свої назви і місця розташування і лише з 1975 року вона надовго завоювала центральну частину міста – площу перед Ратушею. Проте це не єдине місце різдвяної казки і передчуття святкового настрою: різдвяні ярмарки облаштовуються на площі Марії Терезії (названа на честь однієї з найвідоміших та успішних державних діячів Австрії та Європи), в парадному дворі замку Штенбрун (літня резиденція династії Габсбургів, ансамбль, що об'єднує архітектуру і природу) і нагадує французький Версаль чи російський Петергоф), на площі перед розкішною бароковою церквою Св. Карла (споруджена на честь перемоги над чумою у 1700-1721

рр.), в парку дивовижного за своєю красою замку Бельведер (Belvedere), збудованому за наказом знаменитого полководця, принца Євгенія Савойського (замок вважають одним з найкрасивіших зразків барокової архітектури в світі), на одній з найвідоміших площ міста Фрайунг (Freiung), на якій різдвяні ярмарки проводяться з

1772 року і демонструються художні ремесла і традиційні різдвяні вироби.

Кожна ярмарка, як і все місто загалом, святково прикрашені і тисячами чудових вогнів передають незамінну атмосферу і дух Різдва. Як віденців так гостей міста вражає, наприклад, найбільший в Європі різдвяний вінок (Adventkranz) на одній з фешенебельних вулиць Відня – Грабен, що неподалік від собору Св. Стефана, яскраве освітлення із застосуванням кольорових вогнів, світлових написів і зображень, ошатна Ратуша, фасад якої сучасні художники і дизайнери перетворюють у передріздвяний календар (Adventkalender). Християнські традиції календаря започатковані ще в XIX столітті, поширені в різних формах і проявах, однак, як правило, всі вони показують кількість днів, що залишилися до Різдва.

Віденський різдвяний ярмарок дарує святкової настрої всім – і дорослим, і дітям. Улюбленою героїнею свята є, звичайно, різдвяна ялинка, яку, за традицією, дарує Відню кожен рік одна з федеральних земель Австрії. Усі дерева в парку по обидві сторони Ратуші прикрашені величезними ілюмінованими іграшками, усюди вас чекають чарівні будиночки з героями улюблених казок. Тут можна покататися на різдвяному експресі або на поні, самому змайструвати іграшку або спекти різдвяне печиво, подивитися вистави за участю музикантів й акторів з різних країн.

Понад 140 дерев'яних будиночків (рундуків) на Ратушній площі в австрійському стилі створюють атмосферу казкової країни, в якій навіть найвибагливіший турист може знайти сюрприз для своєї родини чи друзів. Варто придбати тут вироби з видувеного скла, новорічні прикраси, різдвяні свічки, пряники з веселими вітальними текстами, зацукровані фрукти та унікальні, розписані вручну ялинкові іграшки і безліч подарунків ручної роботи. Віденська ярмарка – це і рай для гурманів: кулінарне розмаїття домашніх австрійських страв, солодощів і напоїв. Яблучний струдел, смажені каштани (Maroni), різноманітні м'ясні вироби, імбирні пряники, глінтвейн (Glühwein), пунш тощо – це приємне поєднання ароматів неодмінно налаштує Вас на різдвяний лад! А після такого душевного шпациру доречно потрапити на один з численних різдвяних концертів чи культурних заходів, про які заздалегідь дбає все місто.

Усім читачам «Франківця» щиро бажаю гарного передсвяткового настрою, радісних Різдвяних свят, щасливого Нового року і хоча би раз в житті при доброму здоров'ї зануритися у атмосферу віденського Різдва, бо посприжньому його пізнати можна лише на власні очі й відчуття.

Я. Лопушанський, доц.
керівник Австрійської бібліотеки

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО ДІАЛОГ КУЛЬТУР

16 грудня на базі факультету романо-германської філології було проведено науково-практичну конференцію на тему «Діалог культур – феномен у міждисциплінарному вимірі», яка приурочена до 65-річчя від дня народження та 45-річчя трудової діяльності у вищій школі доктора філологічних наук, завідувача кафедри теорії та практики перекладознавства професора Миколи Зимомря.

Вшанувати академіка АН вищої школи України, відомого літературознавця, критика, перекладача приїхали проф. Львівського національного університету ім. І.Франка Л.Сеник, проф. Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка В. Марко та ін. За дорученням Президії Національної академії педагогічних наук проф. Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І.Франка М.Вачевський вручив ювіляру медаль цієї академії ім. Костянтина Ушинського. Ректор Ужгородського національного університету проф. Микола Вегеш привітав доктора honoris causa цього університету проф. М.Зимомря телеграмою.

Наукові доповіді на конференції висловили професори нашого університету П.Іванишин, Т.Біленко, І.Сабат та М.Федурко.

Дві улюблені пісні ювіляра задушевно виконав проф. Корнелій Сятецький під супровід Валерія Шафети. Несподіванкою для присутніх в Австрійській бібліотеці було вітання Юлії Фиштик, авторки двох поетичних збірок, лауреата Всеукраїнського дитячого конкурсу 2011 року. Юна поетка прочитала свої вірші, подякувала проф. М.Зимомря за редагування її двох збірок. Зворушливо привітали ювіляра голова об'єднання «Письменники Бойківщини» Рудавська-Вовк, голова кредитної спілки Л.Качканович, голова наукового етнографічного товариства «Бойківщина» Л.Сікора, голова Дрогобицького осередку спілки композиторів України В.Грабовський, студентський капелан університету о.Олег Кекош та о. Андрій Бунь. Від студентів факультету романо-германської філології слова подяки ювіляру висловила студентка четвертого курсу Ельвіра Беца. Член Національної спілки журналістів України, член Національної спілки письменників України проф. Микола Зимомря подякував присутнім за теплі вітання, згадав добрим словом своїх батьків, родину, учителів, друзів, які сприяли його професійному зростанню, були його опорою у житті. На завершення присутні побажали ювілярові «многих і благих літ».

В.Лудин,
методист навчально-методичного відділу
ДДПУ імені Івана Франка

Галина ПАГУТЯК: «ДУХОВНО ВОСКРЕСАЮ В УРОЖІ»

1-го листопада на філологічному факультеті відбулася зустріч із відомою сучасною письменницею, лауреатом Шевченківської премії Галиною Пагутяк. Акцію організувала кафедра української літератури і теорії літератури (модератор циклу «Літературні зустрічі» - доцент Мирослава Іванишин).

Галина Пагутяк увійшла в українську літературу в кінці 1980-х рр. і завоювала собі особливу популярність у 2000-і рр. Нашій землячці (п. Галина – уродженка с.Урїж, яке вона надзвичайно широко й по-різному поетизує у своїх творах) вдалося зайняти цілком самобутнє місце в сучасній літературі, вона ніколи не підлаштовувалася під певні «соціальні замовлення», не прагнула бути модною. Письменниця просто творила свій зачудований художній світ, свою неповторну манеру письма. І це оцінили читачі (сьогодні Галина Пагутяк входить до числа найпопулярніших українських письменників) та професіонали культури, які вшановують авторку позитивними відгуками і рецензіями, інформаційною та видавничою увагою.

Галина Пагутяк – це класичний ліберальний письменник: у авторки домінують цілком особистісна проблематика, фантазматична тематика, героїчний світогляд. Її найбільше завоювання – оригінальна образ-

но-фантазійна система, ірреальне бачення світу, уміння перетворювати локальну колористику в понадчасову універсалію.

На зустрічі письменниця вельми щиро і з великою дозою іронії розповіла про специфіку літературної праці, про закутки літературного процесу; наголосила на тому, що позиціонує себе як незалежна авторка, яка моделює свій художній стиль в ритмі душевних візій, а не за смаками літературних «тусівок», чи «алья постмодерних» наслідувань західних літературних тенденцій. Пані Галина, наприклад, сказала, що цілком не читає найпопулярнішого, та «розкрученого», сучасного українського письменника Ю. Андруховича. Естетична лінія творчості Г.Пагутяк, про це говорили й учасники зустрічі, виводиться від Ольги Кобилянської, чие самозаглиблене, тремтливо-людинолюбне письмо потужно вплинуло на українську естетичну свідомість.

Паралельно учасником акції був і давній друг дрогобицької кафедри української літератури, письменник, критик і видавець Василь Габор. Як завжди, невтомий популяризатор українського слова презентував чудові книжки зі своєї «Приватної колекції» - одного з найуспішніших і найцікавіших сучасних видавничих проєктів. Зокрема студенти могли їх придбати.

О.Баган,
доцент кафедри української літератури та теорії літератури

Щирі вітання з Днем народження!

У кінці грудня (29.12. 1929) святкує своє день народження **Альбіна Тимофіївна Жмурко**. Сама виходець із Хмельниччини, вона у 1953 році закінчила Львівський державний педагогічний інститут. У 1960 році вона разом з чоловіком, Жмурком Іваном Степановичем, прибула до Дрогобицького державного педагогічного інституту імені Івана Франка внаслідок ліквідації та приєднання до нашого інституту Львівського педагогічного інституту і працювала спочатку асистентом кафедри елементарної математики, потім старшим викладачем кафедри математики і методики викла-

дання математики. Після 35 років плідної праці на фізико-математичному факультеті, у 1985 році була звільнена за власним бажанням у зв'язку з виходом на пенсію.

Зараз Альбіна Тимофіївна проживає у Вінниці разом з сином і родиною. Вік не шкодує нікого, приносячи проблеми, пов'язані із здоров'ям. Крім того, цього року помер її чоловік і вона залишилася вдовою.

Щиросердно вітаємо Альбіну Тимофіївну і бажаємо міцного здоров'я, довгих років життя, нехай у Вашій родині панують щастя, радість, любов і злагода.

Ми їх пам'ятаємо

МАКСИМОВ Валерій Степанович	07.12. 1954 – 01.04. 2000
ОЖУБКО Володимир Іванович	19.12. 1933 – 2003
БАЧИНСЬКИЙ Юрій Сергійович	22.12. 1915 – 1991

За доброю і гідною традицією давайте згадаємо усіх працівників Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, яких не стало саме у 2011 р.

Людина живе доти, поки її пам'ятають. Тож давайте будемо не забувати про них і завжди з добром згадувати.

СТЕЛЬМАШУК Степан Ількович	03. 01. 2011
ШОЛОГОН Роман Петрович	03. 01. 2011
ЖМУРКО Іван Степанович	09. 01. 2011
ДОКУЧАЄВА Людмила Олександрівна	24. 01. 2011
МУДРИК Любов Василівна	21. 02. 2011
КОШАРНИЙ Михайло Якович	08. 06. 2011
ГАВРИШАК Іван Васильович	20. 07. 2011
ГЕРЕТА Микола Іванович	05. 08. 2011
СКРИПНИК Костянтин Іванович	07. 08. 2011
ВОЗНА Дарія Львівна	17. 10. 2011
СКОТНИЙ Валерій Григорович	05. 11. 2011

Вічна їм пам'ять

Підготувала матеріал Л.Гавришак,
доцент кафедри практичної психології

Слово пам'яті

17 жовтня 2011 року на 79 році життя пішла з життя **Дарія Львівна Возна** – багаторічний працівник кафедри філософії Дрогобицького державного педагогічного інституту. Трудове життя в межах нашого ВНЗ Дарія Львівна розпочала в жовтні 1958 року на посаді секретаря-друкарки заочного відділу. Закінчивши в 1954 році школу робітничої молоді, в 1959 – 1965 рр. вона продовжила навчання у нашому навчальному закладі на філологічному факультеті, який успішно закінчила. З 1961 року, паралельно з навчанням, працювала лаборантом кабінету франкознавства, а з 1962 р. переведена на посаду інспектора навчальної частини.

З 1965 року обіймала посаду старшого лаборанта кафедри філософії, а з 1975 року – посаду завідувача кабінетом філософії, на якій перебувала до виходу на пенсію у серпні 1998 р.

Дарія Львівна засвідчила про себе як сумлінний працівник та приязна особистість, що активно сприяла творенню на кафедрі затишної атмосфери і приязних стосунків. Велику увагу вона приділяла роботі зі студентами – відвідувачами кабінету, прагнучи задовольнити запити кожного щодо наукових джерел, обов'язкових для конспектування та підручників з філософії і філософських дисциплін.

Особливий дар Дарії Львівни – щира турбота до оточуючих її людей. Більшість працівників кафедри згадують її допомогу у великі скрутні часи, коли молодими вони приходили на кафедру на роботу, опинившись у Дрогобичі без підтримки родичів. Важко переоцінити матеріальні клопоти і любов, якими Дарія Львівна зустрічала колег і, не очікуючи прохання допомоги, сама пропонувала її.

Коло фахових інтересів Дарії Львівни не обмежувалося роботою лаборанта, згодом – завідувача кабінету. Вона прагнула увійти в науку, прагнула до викладацької роботи. З цією метою у 1972 – 1973 рр. успішно склала кандидатські іспити зі спеціальності “Діалектичний та історичний матеріалізм” та німецької мови. Певний час вела семінарські заняття з курсів діалектичного та історичного матеріалізму на належному теоретичному та методичному рівні, вмюючи викликати під час занять активність та зацікавленість студентів предметом. У 80-х роках вона також викладала курси етики та естетики на Дрогобицькому загальнотехнічному факультеті Львівської політехніки.

Народжена в Росії (Орловська область) в сім'ї селянина, вона усе свідоме життя (від 17 років) прожила на землях Дрогобищини. Тут вийшла заміж, створила сім'ю, народила і виховала сина. Дарія Львівна залишила добру пам'ять про себе в трудовому колективі рідного Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка.

Вічна їй пам'ять.

Від імені кафедри філософії
проф. В. Мовчан

«ФРАНКІВЕЦЬ»

Часопис Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Реєстраційне свідоцтво ЛВ 658 від 30.07.2004 р.

ВИДАВЕЦЬ

Вчена рада Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Редактор: *Лілія Равриш*
Фотокореспондент: *Євген Григорович*
Дизайн та верстка: *Сергей Стрельцов*

Редакція залишає за собою право скорочувати дописи. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.

Адреса редакції:
м. Дрогобич, вул. І. Франка, 24, 2-й поверх, кім. 29,
тел. 45-00-73